

ABIKIRJE

YLIOPPILASKIRJOITUKSET

SYKSY 2025

ARVOISA SYKSYN 2025 YLIOPPILASKIRJOITTAJA

Tästä kirjeestä löydät ohjeita ylioppilaskirjoitusten käytännön järjestelyihin liittyvissä asioissa. Kirjoitusaineissa pakolliset opintojaksot tulee olla suoritettuna ennen kirjallisten kokeiden alkamista. Etälukiossa kirjoitusosoikeuksissa on poikkeuksia, tarkista ne opinto-ohjaajalta.

Ylioppilaskirjoitukset järjestetään Sotungin lukiolla, osoite: Sotungintie 19, 01200 Vantaa

Katso koepäivien kohdalta, mihin aikaan aamulla on viimeistään oltava paikalla. Ennen kokeita tarvitaan riittävästi aikaa koneiden käynnistykseen ja tutkintoon liittyvään tunnistautumiseen.

Ota mukaan kuvallinen henkilöllisyystodistus. Koetilaisuuteen ei saa tuoda matkapuhelimia eikä muita viestintävälineitä, älykelloja tai vastaavia. Koe alkaa klo 9.00.

HUOM! Mikäli et tule kokeeseen, niin ilmoita kansliaan 040 575 6792.

MA 15.9 Tule koululle klo 8:30 Äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe	TI 23.9. Tule koululle klo 8:15 Reaalikokeita: UE, ET, YH, KE, GE, TE
KE 17.9. Tule koululle klo 8:30 Reaalikokeita: PS, FI, HI, FY, BI.	TO 25.9. Tule koululle klo 8:30 Matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä.
PE 19.9. Tule koululle klo 8:15 Vieras kieli, pitkä oppimäärä, englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä.	PE 26.9. Tule koululle 8:30 Äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe & suomi toisena kielenä, S2 -koe.
MA 22.9. Tule koululle klo 8.30 Toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä.	MA 29.9 Tule koululle klo 8:30 Vieras kieli, lyhyt oppimäärä, englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä.

Yo-kirjoitukset järjestetään pääsääntöisesti Sotungin liikuntasalissa. Pienten ryhmien kokeita voi olla myös Ollila C:ssä ja luokissa tilanteen mukaan. Oman paikkasi löydät koetilan ovessa tai seinässä olevasta istumajärjestyksestä.

OHJEITA KOKEISIIN

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/maaraykset/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet>

Lue ainakin:

- Yleiset määräykset ja ohjeet
- Koekohtaiset määräykset ja ohjeet
- Tiedote kokelaille

Vastausten suunnitteluun tarvitset kirjoitusvälineet.

Taulukot ja laskimet

Kaikki tarvittavat laskimet ja taulukkokirjat löytyvät koejärjestelmästä. Ohjelmavalikossa on DigiMaol-taulukkokirja ja lisäksi järjestelmän 'Koejärjestelmän ohjeet' -toiminnossa on eri oppiaineisiin ohjeita. Tutustu <https://cheat.abitti.fi/>. Kokeissa ei saa käyttää erillisiä laskimia eikä paperisia taulukkokirjoja. Matematiikan kokeen A-osassa kokelaalla ei ole käytössä seuraavia muuten koejärjestelmään sisältyviä ohjelmia: LibreOffice Calc, wxMaxima, TI-Nspire CAS, Casio ClassPad Manager, Geogebra, 4f Vihko.

HUOM! Logger Pro ohjelma on poistunut Abitista kevään 2025 jälkeen ja sen tilalle on tullut Graphical Analysis -ohjelma. Voit harjoitella ohjelman käyttöä <https://graphicalanalysis.app/>. Ilmaisversiossa ei toimi oman sovitteen tekeminen, jota fysiikassa ja kemiassa joskus tarvitsee.

Tietokone yo-kokeessa

Kokelaan velvollisuus on huolehtia, että hänellä on kokeessa mukanaan tietokone ja tarvittavat välineet. Kokelaan tulee osata käynnistää kone lautakunnan toimittamalta USB-muistilta.

Kokeessa tarvittavat välineet:

- Kannettava tietokone ja tietokoneen virtajohto.
- Verkkoadapteri, jos koneesta puuttuu ethernet-liitäntä (RJ 45)
- Kuulokkeet 3,5 mm plugi tai USB, **langattomat eivät käy**. Jos kuulokkeissa on bluetooth tai muu langaton ominaisuus, kuulokkeita ei saa tuoda saliin. Testaa etukäteen!
- Langallinen hiiri (ei pakollinen, mutta suositellaan)
- Kuvallinen henkilöllisyystodistus (passi/henkilö-/ajokortti)

Langattomien lisälaitteiden (esim. kuulokkeet) käyttö on kielletty. Lisälaitteet eivät saa häiritä muita kokelaita. Rehtori voi tarvittaessa vaatia, että lisälaitteet tarkistetaan etukäteen. Rehtori voi tarvittaessa määrätä kokelaan käyttämään lukion tietokonetta oman tietokoneensa sijasta.

Kokeen aikana saat suurentaa vastauksia sisältävien ikkunoiden kirjasinkokoa ja muita merkintöjä niin, että koe on kohtuudella suoritettavissa. Vilpin estämiseksi valvoja voi määrätä sinua pienentämään vastauksia sisältävien ikkunoiden kirjasinkokoa. Jos et noudata kehotusta tai jos uudestaan saman kokeen aikana suurennat kirjasinkokoa tai muita merkintöjä, tilanne voidaan katsoa vilpin yritykseksi. Tämä ei koske sinua, jos sinulle on

myönnetty erityisjärjestelynä oikeus suurentaa kirjasinkokoa. Valvoja voi neuvoa kokelasta kirjasinkoon muuttamisessa. Kokelaille ei hyvitetä kirjasinkoon muuttamiseen kulunutta aikaa.

HUOM! Tarkista ajankohtaiset tiedot ylioppilastutkintolautakunnan sivuilta.
<https://www.ylioppilastutkinto.fi>

Käytännön ohjeita

Valitse itsellesi mukava, väljä asu, tossut yms. Ota varalle lämmin asu. Ota mukaan myös henkilöllisyystodistus ja eväät. Juomapulloissa ei saa olla etikettiä eikä makeisissa ja muissa eväissä käärepaperia. Peitä tekstit ennen kokeeseen tuloa.

Katso istumapaikkasi salikartoista sisääntuloaulassa tai kirjoitussalin seiniltä.

HUOM! Lähde kokeeseen kotoa niin varhain, että olet Sotungin lukiolla viimeistään koepäivämäärien kohdalla sanottuna aikana.

Päällysvaatteet, laukut ja muut tavarat jätetään omiin kaappeihin tai omalla vastuulla naulakoihin tai niitä varten varattuun tilaan. Ota mukaan vain välttämättömät tavarat. Jätä turha omaisuus kotiin. Matkapuhelimia tai vastaavia laitteita ei saa tuoda koetilaan. Laitteet voi jättää säilytykseen siihen varattuun tilaan omalla vastuulla. Nimikoi tavarasi etukäteen.

Mikäli luulet tarvitsevasi esim. kipulääkkeitä, ota tarvittava määrä mukaan. Lääkkeet tulee poistaa pakkauksestaan. Pakkaa ne esim. läpinäkyvään muovipussiin. Kirjoitusvälineet, eväät ja mahdolliset lääkkeet laitetaan tarjottimelle. Kysy tarvittaessa lisäohjeita kansliasta.

Mitään paperia ei saa viedä saliin, ei edes paperinenäiliinoja. Nenäiliinoja on varattu saliin koulun puolesta. Tarjottimet ja henkilöllisyystodistukset tarkistetaan salin ovella.

Sotungin lukion numero 1069
Sotungin etälukion numero 1999

Tarkista etukäteen oma kokelasnumerosi Wilmasta. Kokelasnumerosi löydät myös salikartoista.

Kun tulet saliin, kytke virta- ja verkkoliitin ja kuulokkeet sekä langallinen hiiri tietokoneeseen ja boottaa koneesi annetulta muistitikulta koejärjestelmään. Toimi ohjeiden mukaan. Varmista, että valitset oikean kokeen! Mikäli valitset väärän kokeen, niin boottaa kone uudestaan.

Kuuntele tarkkaan annetut ohjeet ja mahdolliset koekohtaiset erityisohjeet. Jos sinulla on tässä vaiheessa kysyttävää, kerro valvojalle ongelmiasi. Kirjoita kaikkiin käyttöön ottamiisi luonnospapereihin: kokelasnumero, nimikirjoitus ja täydellinen nimi tekstaten.

Suunnittele ajankäyttösi etukäteen. Koeaika on tasan kuusi tuntia ja alkaa siitä, kun tilaisuus julistetaan alkaneeksi. Ylioppilastutkintolautakunnan myöntämää lisäaikaa saaneet voivat jatkaa koetta tämän jälkeen joko yksi tai kaksi tuntia. Kokeesta ei voi poistua ennen klo 12.00. Kun koe kuulutetaan päättyneeksi, ei suoritusta voi enää jatkaa.

Vastaa vain oikeaan määrään kysymyksiä. Mikäli vastauslaatikkoon on kirjoitettu jotain, se tulkitaan vastaukseksi. Voit luonnostella samanaikaisesti useampia vastauksia, mutta huolehdi, että kokeen päättyessä poistat ylimääräiset vastaukset.

Luonnostelupapereita ei saa repiä, taittaa tai rypistää. Jos haluat kokeen aikana lisää paperia, nosta kätesi ylös. Kaikki paperit ja lainavälineet palautetaan kokeen päättyessä. Kirjoituksen päätyttyä tuo päävalvojalle luonnospaperit ja muistitikku. Luonnospapereissa olevia vastauksia ei oteta huomioon arvioinnissa.

WC

Nouse ylös ja odota, että päävalvoja antaa sinulle luvan lähteä. Valvoja saattaa vessaan vain yhden kerrallaan, joten voit joutua odottamaan vuoroasi. Jos sinulla on muuta asiaa, nosta kätesi ylös ja odota valvojaa.

Salista poistuminen

Salista poistutaan etuvasemmalla olevien ovien kautta. Poistuttuasi et saa enää palata saliin. Älä keskustele kovaäänisesti käytävällä tai ala-aulassa.

HUOM! Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 12.00.

Sairastuminen, TÄRKEÄÄ!

Jos sairastut äkillisesti juuri ennen koetta, etkä kykene osallistumaan kokeeseen, käy lääkärissä heti sairauden ensimmäisenä päivänä. Toimita alkuperäinen lääkärintodistus välittömästi kansliaan. Vain lääkärintodistuksen perusteella voi olla mahdollista saada koemaksu takaisin, etkä menetä koekertaa.

Koekohtaisia ohjeita

Äidinkieli

Äidinkielen koe on kaksiosainen: siihen kuuluvat lukutaidon koe ja kirjoitustaidon koe. Jos kokelas jättää saapumatta jompaankumpaan koetilaisuuteen, katsotaan kokonaissuoritus keskeytyneeksi eikä kompensatio ole mahdollinen.

Vieraat kielet

Kielten kuuntelukokeet järjestetään kirjallisen kokeen yhteydessä.

Vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Jos kokelas suorittaa samana koepäivänä kaksi lyhyen oppimäärän kielikoetta, hänellä on näiden kokeiden suorittamiseen aikaa yhteensä 8 tuntia.

Ainereaalit

Kokelas voi osallistua yhtenä koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeeseen. Siten yhdellä tutkintokerralla voi suorittaa kaksi reaaliaineen koetta.

Reaalikokeissa voi olla laajuudeltaan ja pistemäärältään eritasoisia tehtäviä. Lue koetta tehdessäsi tarkkaan eri osioiden ohjeet vastaamisesta ja vastausten määrästä.

Matematiikka

Kokelas voi vastata kokeen alusta lähtien sekä A-osan että B-osan tehtäviin. A-osan palautettuaan kokelas saa käyttöönsä kaikki koejärjestelmästä löytyvät ohjelmat, ja voi jatkaa B-osaan vastaamista. Tämän jälkeen kokelas näkee vain B-osan tehtävät eikä voi enää palata vastaamaan A-osaan. Koejärjestelmän SpeedCrunch- ja KCalc -laskinohjelmat ovat kokelaiden käytössä myös kokeen A-osassa.

Reaalikokeiden tehtävien ja vastausten määrä	Tehtäviä	Vastauksia enintään
Ev. lut uskonto	9	5
Ortodoksinen uskonto	9	5
Elämänkatsomus-tieto	9	5
Psykologia	9	5
Filosofia	9	5
Historia	9	5
Yhteiskuntaoppi	9	5
Fysiikka	11	7
Kemia	11	7
Biologia	11	7
Maantiede	9	5
Terveystieto	9	5
Osa	Tehtäviä	Vastauksia enintään
A	4-9	3-6
B (voi jakautua B1- ja B2-osiin)	4-9	3-6
Yhteensä	8-13	6-10

Vilppi

Ylioppilastutkintoasetuksen mukaan kokelas, joka syyllistyy vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen tai avustaa siinä muutoin tai törkeästi rikkoo järjestystä, menettää oikeutensa jatkaa tutkinnon suorittamista kyseisenä tutkintokertana. Kokeet, joihin kokelas on kyseisenä tutkintokertana ilmoittautunut, katsotaan hylätyiksi.

Jos asetuksessa tarkoitettua tekoa voidaan pitää suunniteltuna tai muulla tavalla raskauttavana, rehtori voi määrätä, että kokelas menettää osallistumisoikeuden kokeisiin kyseistä tutkintokertaa lähinnä seuraavana tutkintokertana.

Arviointi

Alustava arvostelu

Opettajat tekevät alustavan arvostelun ja nämä tulokset tulevat nähtäville Wilmaan 1-2 viikkoa kokeen jälkeen. Lopullinen arviointi voi muuttaa pistemäärää, kun YTL on päättänyt lopulliset arviointikriteerit.

Koetulosten saapuminen

Voit lukea omat tulokset suoraan Wilmasta. Tuloksia ei kerrota puhelimitse. Tarkempi ajankohta tiedotetaan Wilma-viestillä sekä osoitteessa: www.sotunki.fi ja www.etalukio.fi. Voit katsoa oman kokeesi tulokset myös Opetushallituksen Oma Opintopolku -palvelusta.

Arvosanan määräytyminen

Pisterajat osoitteessa:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/pisterajat>

Oikaisuvaatimus

Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa hakea lautakunnalta oikaisua. Hakemuksen voi tehdä kokelas tai alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja.

Oikaisuvaatimus tehdään ensisijaisesti verkkopalvelussa osoitteessa

kokelas.ylioppilastutkinto.fi/. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun kokelaalla (ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalla) on ollut tilaisuus saada tieto arvostelun tuloksesta ja nähdä arvosteltu koesuorituksensa.

Oikaisuvaatimuksen tekeminen maksaa 56 euroa. Maksu palautetaan, jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pelkän pistemäärän korottamiseen.

Ylioppilasjuhlat

Syksyn 2025 valmistuvien ylioppilasjuhla on 5.12.2025 klo 14.00. Juhla kestää noin tunnin.

Onnea kirjoituksiin!